

ОДНИНА І МНОЖИНА

Тиждень 10 “Твій рідний край”, урок 47

Обладнання і матеріали: підручник “Українська мова та читання” (автор Г. Остапенко) с. 70-71, роздруківки “[Знайди пояснення слова](#)”, “[Коломийки](#)”, відео про [трембіту](#), м’яч.

Словник

Легенда — невелика прозова оповідь про незвичайну або ж чудесну подію.

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ

1. Вправа “Асоціативний кущ”.

Учні розповідають, що виникає у їхніх думках, коли чують назву “Карпати”. Спочатку висловлюють найстійкіші асоціації, потім — другорядні. Учитель фіксує відповіді у вигляді асоціативного куща, який поступово розростається.

Запитання до дітей

- Де розташовані Карпати?
- Це назва рівнини чи гірської системи?
- Чи бували ви в Карпатах?
- Що вам запам’яталося в цій місцевості?

Доповненням асоціативного куща можуть бути такі слова: коломийка, Говерла, смерека, колиба, трембіта.

- Чи знаєте ви значення цих слів?

2. З’єднайте слова з правильними їх поясненнями (див. роздруківку “[Знайди пояснення слова](#)”).

3. Вправа “Взаємні запитання”.

Перегляд [відео про трембіту](#). Діти за змістом відео ставлять запитання одне одному.

4. Читання жартівливих коломийок (див. роздруківку “[Коломийки](#)”).

РОБОТА З ТЕКСТОМ

1. Читання складних слів — *шовковими, вічнозеленими, здригалася, мармур, наймит, ймення*.

Педагог розповідає дітям, що таке легенда.

2. Читаємо текст “Легенда про Карпати” (завдання 7, с. 70–71 підручника) самостійно — мовчки або пошепки.

3. Обговорення тексту — виконання вправи 8 (див. с. 71 підручника).

4. Вправа “Кубування”

Вправу доцільно використати під час опрацювання тексту легенди задля характеристики образів і глибшого розкриття змісту твору. Учні об’єднуються в 6 груп, кидають кубик,

за кількістю крапочок на його гранях визначають номер завдання і виконують його. Зміст завдань записаний на дошці. Їх варто виконувати письмово в зошитах.

Завдання

1. Визначити лексичне значення слів: зруб, землянка.
2. Дібрати прикметники, які характеризують Силуна.
3. Дібрати прикметники, які характеризують Карпа.
4. Записати, який вигляд мала колись рівнина.
5. Назвати й записати, яку роботу виконували наймити.
6. Намалювати житло Силуна відповідно до опису в тексті. Пронумерувати зображені ознаки житла і підписати під малюнком.

5. Виконання вправи 9 (див. с. 71 підручника).

Складання діалогу. Діти сідають у коло. Кожна дитина звертається до іншої, обравши будь-який варіант прохання з вправи. Інша дитина має відповісти.

Робота з предметними малюнками. Діти діляться на пари. Учитель роздає предметні малюнки. Діти складають діалог, у якому має бути ввічливе звертання.

МОВНА ТЕМА

1. Виконання вправи 10 (див. с. 71 підручника).

Учитель пропонує дівчаткам знайти 5 слів в однині й змінити їх на множину, а хлопцям — 5 слів у множині й змінити на однину. Записати пари в зошит.

2. Прочитати правило Мовозна на с. 71 підручника.

3. Закріплення нової теми.

Ігровий момент. Діти стають у коло, учитель — у центр. Педагог називає іменники в однині, кидаючи дитині м'яч. Дитина змінює слово на множину і відбиває м'яч учителю. І навпаки. У центр кола можуть ставати діти і бути ведучими.

ВАРІАНТИ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

1. Виконати завдання з робочого зошита "[Тренажер з правопису](#)" (частина 1, с. 34).

2. Виконати завдання 11 на с. 71 підручника.

3. Написати 10 іменників у стовпчик на окремому аркуші. На наступному уроці обмінятися аркушами з однокласниками — приятель додає іменники, змінюючи їх на однину або множину.

4. Записати 10 іменників, які зустрілися у відео (див. завдання 11 на с. 71 підручника). Написати над кожним словом число іменника.

Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**, школа "Соняшник", м. Київ